

CIVIL SIKER

Előre a Zöld Út-on

Jelentős sikert értek el a Buda-környéki térség civil szervezetei. Mire a jó idő, az igazi tavasz beköszönt, megvalósulhat a környék első „zöld útja”, ami nem más, mint egy, a történelmi, a kocsi- és a mezőgazdasági utak összekötéséből, feltárásából kialakított kiránduló és kerékpárút.

A siker nem utolsósorban annak köszönhető, hogy a vidéken évtizedek óta működnek sikeresen olyan egyesületek, mint például a *Zsámbéki Medence Tájvédelmi Egyesület* vagy a *Zsámbéki-medence Idegenforgalmi Egyesület*, amelyek komoly részt vállaltak abban, hogy a Medence táj, természeti és műemléki értékeit fölku-tassák, dokumentálják. Ez a tudás volt az alapja annak, hogy a régi dűloutakból, kocsiutakból, patakpartokból egy olyan összefüggő hálózatot alakítsanak ki, először csak papíron, térképen, ami az itt élők és az ide látogatók számára túralehetőségeket jelent akár gyalogosan, akár kerékpárral. A szervezők-tervezők arra is gondot fordítottak, hogy az így kijelölt hálózat lehetőleg minél kevésbé, a föltétlenül szükségesnél nem jobban keresztezze, illetve fedje át az autósforgalom által is használt útszakaszokat.

A cél részint az volt, hogy a természet és az ember alkotta táj szépségeiben gyönyörködni, elmerülni akaró kirándulók ezt a modern civilizáció által minél kevésbé háborítva tehessék meg, részint az, hogy a tájra, a települések értékeire még azok is, akik egyébként itt laknak, úgy tekinthessenek rá, ahogyan arra a hétköznapokban nincs módjuk.

A kezdeményezés érdeme elsősorban a Zsámbéki-medence Idegenforgalmi Egyesületé, amely vállalta, hogy megkeresi és

Erdőn, mezőn, úttalan utakon

összefogja a térség e célra mozgósítható civil szervezeteit.

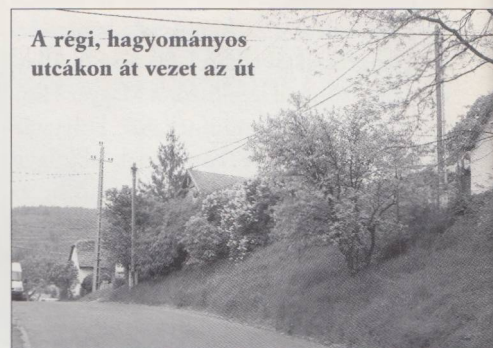
Jó partnerre találtak ebben az *Ökotárs Alapítványban*, amely már korábban meghirdette Zöldút programját; a mieink ehhez, a meglévő programhoz tudtak csatlakozni, az alapítvány hozománya pedig a másutt, korábban szerzett tapasztalat volt. A turistaút kijelölésénél nagy súllyal esett latba, hogy az ne csak a vidék legfontosabb táji értékeit érintse, hanem az is, hogy kapcsolja össze, szervezze hálózattá az itt föllelhető történelmi és kulturális nevezetességeket, látnivalókat. Már korábban megalkotott, működő programokat is tudtak integrálni a Zöldút-projektbe, mint például a *„Nyitott Műhelyek”*-et a Zsámbéki-medencében. A Zsámbéki-medence Idegenforgalmi Egyesület néhány évvel ezelőtt indította el ezt a kezdeményezést azzal a céllal, hogy a vidéken élő képzőművészek műtermibe, műhelyeibe szervezett rendszeresen csoportos látogatásokat, rendezvényeket. A már meglévő programot az új, Zöldút-ba is integrálni tudták.

Korántsem mellékesen, a projekt részei a vidéken található szállás- és vendéglátóhelyek is, amelyek közül nem egy tagja az Idegenforgalmi Egyesületnek is.

Tavaly, április 23-án a nagy múlttal rendelkező vezető környezetvédelemmel foglalkozó egyesületeink, a Zsámbéki Medence Tájvédelmi Egyesület, a *Biatorbágyi Tájvédő Kör Egyesület*, a *Zsámbéki-medence Idegenforgalmi Egyesület*, a *Zsámbéki Medence Életminőség Egyesület*, és a *Budakeszi Vadaspark* összefogásával létrehozták a BudaVidék Zöldút Szövetséget, melyhez már az alapításkor számos itt élő magán-személy is csatlakozott. Az Ökotárs a programot eddig hétszáz ezer forinttal támogatta, és a további fejlesztéshez pályázati pénzekre számítanak a szervezők.

Biatorbágy, Budajenő, Nagykovácsi, Páty, Perbál, Telki, Tök, Zsámbék tervezett zöldútvonalait 2008. május 10-én, kerékpártúrával és helyi termékbemutatóval egybekötött rendezvény keretében szeretnék bemutatni.

A munka azonban itt nem állna meg. Mint a szervezők elmondták, az első sza-

A régi, hagyományos utcákon át vezet az út

kaszt a jövőben kiegészítenék a Budakeszi, Etyek, Herceghalom és Tinnye között kijelölhető útvonalakkal. Az így létrejött BudaVidék Zöldút tizenkét településének zöldúthálózata kijelölése után a következő cél: településenként ismertető táblákon bemutatni a BudaVidék Zöldutat és a Zsámbéki-medence természeti és kulturális örökségét.

Jön a tavasz. Nincs is annál nagyszerűbb élmény, mint jó időben földutakon sétálva, kocogva, biciklizve rácsodálkozni szebbnél szebb tájrészletekre, ráérősen ke-rekezni a búza-, kukorica-, napraforgó-táblák között, a régi szőlőhegyek oldalában, árnyat adó fasorok védelmében, távol a forgalmas utaktól. Gyerekkori hangulatok felidézése, újonnan felfedezett szabadság érzése, az egészséges életmód vágyának átadása gyerekeinknek – mindez megvalósítható itt, ahol élünk: a Zsámbéki-medencében és környezetében. Sokan felfedezték már ezt a lehetőséget saját vagy szomszédos településeink környékén, és akik szeretnék, hogy ez a lehetőség megmaradjon a következő generációk számára is. Elősegítheti ez a program a zöldútvonalak menti területek fokozott tisztán tartását és lehetőség szerint egyre kulturáltabbá tételét. A zöldutak mentén tervezett fásításokkal ökológiai kapcsolatok jöhetnek létre a települések beépített és beépítetlen területei között.

Ráirányíthatja ez a program a tervezők és a döntéshozók figyelmét a Zsámbéki-medence sajátos arculatának, hagyományos tájszerkezetének megőrzésére. A BudaVidék Zöldút program a helyi civil társadalom erősödésének egyik katalizátora is

A ZöldÚt Szövetség tagszervezetei: Zsámbéki Medence Tájvédelmi Egyesület, a Biatorbágyi Tájvédő Kör, a Zsámbéki Medence Idegenforgalmi Egyesület, a Zsámbéki Medence Életminőség Egyesület, a telki KOKUKK Egyesület, a biatorbágyi Bio Veritas Borkultúra Egyesület. Már kezdetben csatlakozott a szövetséghez a Budakeszi Vadaspark.

Borz Tóbiás